

horizonte UNIA

Gazeta dla Polskich członków i członkiń Unii
Numer (4) 24, Wrzesień 2017

Redakcja T +41 31 350 21 11, F +41 31 350 22 11 | info@unia.ch | www.unia.ch

Editorial

Drogie koleżanki i koledzy

Głosowanie w sprawie emerytur 2020 rozgrzewa emocje. Rzeczywiście, jest to jedno z najważniejszych głosowań ostatniego dziesięciolecia. Od jego wyniku zależy czy uda się zabezpieczyć dzisiejsze emerytury i wzmocnić AHV/AVS. Czy też przebiją się partie prawicowe i pracodawcy zmierzający do osłabienia AHV/AVS i podniesienia wieku emerytalnego dla wszystkich do 67 roku życia.

Partie prawicowe usiłują rozgrywać przeciwko sobie pokolenia i wznieść debatę opartą na zazdrości.

Szczyt osiągnęła przewodnicząca partii FDP, Petra Güssi. Tuż przed letnimi wakacjami ogłosiła, że

większość z 70 Franków przewidzianych na podwyżkę emerytury AHV/AVS, wypłynie za granicę. Kto zaś pobiera emeryturę AHV/AVS z zagranicy jest darmozjadem. Przesłanie Güssi brzmi: „takim ludziom opłacamy emeryturę na koszt kolejnych pokoleń”.

Jest to bezczelność. Również przewodnicząca FDP powinna wiedzieć, że dotyczy to głównie osób o niewielkich emeryturach. Wynoszą one średnio 490 Franków miesięcznie i trafiają do ludzi, którzy ciężką pracą współtworzyli nowoczesną Szwajcarię i współfinansowali system ubezpieczeń socjalnych. W roku 2015 emigranci i emigrantki wpłacili 9.4 miliarda Franków do kasy AHV/AVS. Jedynie zaś 310 milionów Franków trafiło do osób żyjących za granicą.

Kto całe życie pracował powinien dostać na starość przyzwoitą emeryturę. Reforma emerytalna stanowi ważny krok by zagwarantować to na przyszłość. Dlatego jest to bardzo ważne by wszyscy, którzy posiadają szwajcarski paszport w dniu 24 września zagłosowali dwa razy „TAK”.

Vania Alleva, Przewodnicząca Unii

Informacje w skrócie

Kurs Franka do Euro waha się na poziomie 1,15.

Pod koniec czerwca doszło nareszcie do obniżenia kursu Franka w stosunku do Euro. Obecny kurs utrzymuje się na poziomie 1,15. Nikt nie potrafi dokładnie wyjaśnić dlaczego akurat teraz doszło do obniżenia wartości. Wynika to z tego, że kursy walut w dużej mierze zależą od krótkoterminowych spekulacji. Z pewnością wpływ na to miały zwycięstwa

proeuropejskich partii w Holandii i Francji. Wzmocniło to zaufanie do Euro. Przy okazji osłabiło ucieczkę we Franka.

Wynagrodzenia: firmy mogą wywierać większy nacisk na kobiety

Przełożeni mają więcej władzy w stosunku do kobiet. Gdy pracodawca obniży pensję o 1 procent to 21 kobiet złoży wypowiedzenie – w przypadku mężczyzn ta liczba wynosi 25. Kobiety w dalszym ciągu zarabiają przeciętnie o 19,5 procent mniej niż mężczyźni. Jednym z głównych powodów różnic w wynagrodzeniach jest silna pozycja negocjacyjna pracodawców wobec kobiet – czyli sposób w jaki pracodawcy podchodzą do kobiet. Pozycja ta jest dużo silniejsza niż wobec mężczyzn i pozwala firmom na obniżanie pensji kobietom na rzecz większych zysków.

Redukcje w Manorze

Manor planuje w Bazylei redukcję 200 miejsc pracy. Obejmie to jedną piątą załogi domu towarowego w miejscu gdzie jest siedziba firmy. Już w 2015 r. Manor zwolnił 150 osób, rok później kolejne 100. Manor jest własnością Maus Frères z siedzibą w Genewie. Bracia Maus, z majątkiem szacowanym na 2-2,5 miliardów Franków, należą do najbogatszych rodzin w Szwajcarii. Właściciele muszą teraz wykazać się odpowiedzialnością socjalną i wspólnie z załogą zadbać o przyszłość przedsiębiorstwa.

Głosowanie w dniu 24.09.2017 r.: zabezpieczenie emerytalne 2020

Zapewnić emerytury, wzmocnić AHV/AVS!

24 września odbędzie się głosowanie na temat zabezpieczenia emerytalnego 2020.

Pomimo, że poprzez podniesienie wieku emerytalnego dla kobiet projekt zawiera poważną wadę, to Unia zachęca by mimo wszystko zagłosować na „tak”. Ponieważ w sumie, reforma przynosi ważne korzyści: wzmacnia AHV i tworzy solidną podstawę do jej finansowania. Dodatkowo polepsza warunki emerytalne dla osób mniej zarabiających.

Po raz pierwszy od 42 lat dojdzie do realnej podwyżki emerytur. Tym samym nareszcie dojdzie do wzmocnienia najważniejszego filara naszego państwa socjalnego

polegającego na wyrównywaniu różnic pomiędzy pokoleniami i między super-bogatymi i resztą społeczeństwa. Podniesienie emerytury AHV/AVS jest istotne zwłaszcza dla kobiet, ponieważ to szczególnie one korzystają z finansowanej socjalnie AHV/AVS. Dla 500 000 kobiet, które obecnie są ubezpieczone wyłącznie w AHV/AVS i nie otrzymują emerytury z kasy emerytalnej (II filar – przyp. t.), podniesienie AHV/AV jest równoznaczne z od dawna należnym podniesieniem emerytury.

Wzmocnienie AHV

Osoby, które przejdą na emeryturę otrzymają miesięcznie dodatkowo 70 Franków a małżeństwa nawet do 226 Franków więcej. Ponadto, pracownicy z niższymi pensjami oraz osoby zatrudnione na małe, częściowe etaty uzyskają lepsze ubezpieczenie w ramach drugiego filara. W tym przypadku najwięcej skorzystają kobiety.

Zaplanowane podniesienie wieku emerytalnego dla kobiet do 65 lat, to z pewnością krok w tył. Trudno zrozumieć, dlaczego akurat kobiety mają ponosić największe koszty reformy skoro w dalszym ciągu nie zrealizowano postulatu równości płacowej i to kobiety wykonują dużo prac darmowych, z których korzysta całe społeczeństwo. Jednak pomimo tej trudnej do zaakceptowania zmiany, reforma jako całość przynosi istotne pozytywne regulacje w tym przede wszystkim dla kobiet.

5 mocnych argumentów za reformą AHV 2020

Reforma 2020 przynosi liczne ulepszenia. Poniżej przegląd najważniejszych:

1. Obroniony poziom emerytur

Reforma obniża minimalną stawkę wypłacaną w ramach kasy emerytalnej. Jednak inaczej niż w przypadku zdecydowanie odrzuconej propozycji zmiany emerytur w 2010 r., obniżka ta będzie wyrównana. Wszystkie osoby powyżej 45 roku życia zachowają dotychczasowe stawki. Pozostałe osoby otrzymają wyższe emerytury w ramach AHV/AVS.

2. Wyższe emerytury AHV

Po raz pierwszy od 40 lat dojdzie do zasadniczej podwyżki emerytur AHV/AVS. Reforma wzmacnia tym samym AHV/AVS jako najpewniejszy, najtańszy i najsprawiedliwszy filar zabezpieczenia emerytalnego. Jest to szczególnie ważne dla kobiet: dla ponad 500 000 kobiet AHV jest jedynym źródłem utrzymania.

3. Zapewnione finansowanie emerytur AHV

Reforma 2020 zapewnia finansowanie AHV/AVS przynajmniej do 2030 r. Niewielka podwyżka składki (o 0,15 procent) i niewielka podwyżka VAT o 0,3 procent od 2021 r. wystarczą na ten cel. Ponadto, do AHV/AVS wpłynie od przyszłego roku 0,3 procenta VAT, które dotychczas zasilało ubezpieczenie inwalidzkie.

4. Lepsze warunki dla osób czasowo zatrudnionych

Dzięki reformie, osoby czasowo zatrudnione będą lepiej ubezpieczone w II filarze. Skorzysta z tego wiele kobiet, które w dalszym ciągu stanowią większość wśród osób czasowo zatrudnionych. Aktualnie, emerytury wypłacane dla mężczyzn są średnio trzy razy wyższe od tych, które otrzymują kobiety.

5. Lepsza ochrona dla starszych pracowników

Starsi pracownicy, w przypadku utraty pracy (po 58 roku życia) nie będą już wykluczani z kasy emerytalnej. Dotychczas musieli wypłacać swój kapitał i tracili prawo do emerytury. W przyszłości, ostatnia kasa emerytalna będzie musiała wypłacić emeryturę.

Dlatego 2 x Tak dla reformy emerytalnej w dniu 24 września 2017 roku.

Od lata 2017 r. Fundusz Odszkodowawczy dla Ofiar Azbestu (EFA) oferuje dotkniętym osobom i ich rodzinom prostą i szybką pomoc w tym również wsparcie finansowe i psychologiczne – to bardzo ważny krok na drodze do uporania się z azbestową katastrofą.

Azbest nie jest wyłącznie problemem przeszłości lecz do dzisiaj stanowi poważne źródło zaburzeń zdrowia. Używanie tego szkodliwego dla zdrowia materiału doprowadziło w Szwajcarii do ponad 1 800 przypadków śmiertelnych. Do dzisiaj z powodu kontaktu z azbestem dochodzi do prawie 120 zachorowań rocznie. Państwowy ubezpieczyciel SUVA (odpowiednik polskiego ZUS) wypłacił już bez mała 870 milionów Franków dla ofiar azbestu (stan na 2013 r.).

Ponad 75% przypadków śmiertelnych dotyczy branż, w których Unia jest aktywna – przede wszystkim spawaczy, elektryków i innych zawodów w branży wykończeniowej ale również w budownictwie i budownictwie maszynowym.

Prewencja

Zabiegi związków zawodowych doprowadziły do wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w 1989 r. Od tego czasu główny nacisk położony był na prewencję. Wprowadzona przez SUVA i partnerów socjalnych kampania prewencyjna uznana została za wzorcową na całym świecie.

Potrzeba kolejnych działań

Powołanie Funduszu Odszkodowawczego stanowi kamień milowy w godnym uporaniu się ze skutkami katastrofy azbestowej. Konieczne są jednak dalsze działania. Należy zapewnić długotrwałe finansowanie Funduszu. Ważne jest również kontynuowanie i wzmocnienie środków prewencyjnych.

Więcej informacji: www.unia.ch/asbest i www.stiftung-efa.ch.

Osman Osmani

Manifestacja budowlanców/Dzień Protestu branży Przemysłowej

Zaangażujmy się na rzecz podniesienia płac w budownictwie!

Od trzech lat organizacja pracodawców budowlanych odrzuca powszechną podwyżkę płac. Co więcej, niektórzy radykalowie domagają się wręcz by w ogóle zrezygnować z powszechnych podwyżek! Dlaczego?

Branża budowlana kwitnie

W branży budowlanej nie jest źle. Przeciwnie! Od dwudziestu lat branża kwitnie – i nic nie zapowiada by miało to ulec zmianie. W tym czasie pracownicy muszą coraz więcej pracować, życie staje się coraz droższe a pensje pozostają na tym samym poziomie. Musimy z tym skończyć!

Ciężka praca musi się opłacać

Coraz mniej pracowników pracuje coraz więcej a pensje ani drgną. Tymczasem kierownicy zarabiają tysiące Franków na każdym pracowniku. Czyżby koszty utrzymania spadły? Przeciwnie! Składki na ubezpieczenie zdrowotne dosłownie eksplodują a czynsze rosną od lat.

W ciągu najbliższych dwóch lat potrzebujemy 150 Franków więcej w portfelu! Tak brzmi czerwcowa odezwa krajowej izby budownictwa do kierowników budowlanych. Wśród 400 delegatek i delegatów branży budowlanej z całej Szwajcarii panowała zgoda: wystarczająco długo czekaliśmy!

Zamanifestujmy wspólnie w tej sprawie – w sobotę, 21 października!

Aby coś osiągnąć należy coś zrobić. Czy to wynagrodzenie, dobre warunki pracy czy też emerytura w wieku 60 lat: osiągnęliśmy sukces gdy razem walczyliśmy! **Dlatego 21 października pracownicy budowlani będą demonstrować w całej Szwajcarii.** Największe manifestacje odbędą się w Lozannie i Olten. Wspólnie chcemy wysłać jasny sygnał: ciężka praca musi się opłacać – konieczna jest w końcu podwyżka na budowie! Im więcej nas będzie tym więcej osiągniemy. Potrzebujemy również Ciebie! Chcesz wziąć udział w manifestacji budowlanców w Twoim regionie? Skontaktuj się z regionalnym sekretariatem Unii lub napisz e-mail do bau@unia.ch.

Wynagrodzenia 2018

Przyzwoite podwyżki są konieczne i możliwe

W przyszłym roku związek zawodowy Unia domaga się powszechnych podwyżek w wysokości od 1,5 do 2 procent. Jest to konieczne i sprawiedliwe: tylko w ten sposób można zrekompensować rosnące koszty, chociażby na ubezpieczenie zdrowotne. Ponadto, pracownicy muszą mieć odpowiedni udział w zyskach osiągniętych przez przedsiębiorstwa.

Pracownicy mają dość ciągłego zbywania. Gospodarka ma się dobrze. Tymczasem na coraz mniej zatrudnionych przypada coraz więcej pracy, co powoduje wzrost stresu i presji. Dodatkowo z roku na rok rosną wydatki na ubezpieczenie zdrowotne znacząco obciążając portfele pracobiorców i ich rodzin.

Konieczna jest powszechna podwyżka

Istnieje przy tym nie tylko konieczność podwyżek, ale i znacząca przestrzeń na odpowiednią redystrybucję zysków, która konieczne podwyżki umożliwi. Poprzez powszechną regulację zapewnimy podwyżki dla wszystkich zatrudnionych.

Nadrobić zaległości w wynagrodzeniach kobiet

Szczególnie ważne jest, by w tym roku podnieść pensje dla kobiet. W dalszym ciągu zarabiają one prawie o jedną piątą mniej niż mężczyźni i tracą również przy okazji podwyżek. Należy odwrócić ten trend!

Postulaty Unii w skrócie

- **Budownictwo:** + 150 Franków powszechnie
- **Budownictwo wykończeniowe:** + 1,5% powszechnie
- **Przemysł:** + 1,5 – 2% powszechnie (przewidywalnie)
- **Handel detaliczny:** + 1,5% powszechnie
- **Hotelarstwo:** + 2% powszechnie
- **Branża ochroniarska:** automatyczny wzrost stopniowy oraz + 1% na pensje minimalne przy podjęciu pracy, podwyżki ukierunkowane na zatrudnionych w niepełnym wymiarze oraz w charakterze pomocników

Dobre regulacje są możliwe

O tym, że możliwe są dobre regulacje świadczy chociażby branża fryzjerska. Podwyżka pensji minimalnej dla doświadczonych pracownic/pracowników wyniosła tam do 480 Franków. Również w branży sprzątającej udało się ustalić na rok 2018 podwyżkę od 1,1 do 2,5 procent.

Montana Martin

Dzień Protestu w branży przemysłowej przeciwko coraz bardziej elastycznym godzinom pracy.

„Ręce precz od mojego czasu wolnego”: pod tym hasłem sektor przemysłu Unii inicjuje kampanię przeciwko pogorszeniom w kodeksie pracy. Meldujcie się na wielki dzień protestu w Bernie!

Pytania i odpowiedzi

Czas pracy monitorowany za pomocą kamery: czy mój szef może tak robić?

Pracuję w handlu detalicznym. Niedawno, mój szef poinformował nas, że ma wątpliwości co do rzetelności rejestracji naszego czasu pracy. W związku z tym zamierza wprowadzić monitoring video. Chce mieć pewność, że ewidencja czasu

pracy jest poprawna. Daje nam miesiąc czasu na przemyślenie tego. Kto nie wyrazi zgody na takie rozwiązanie otrzyma wypowiedzenie. Czy jest dozwolone?

WOSEN AREGAY: Nie. Szef nie może montować systemów monitorujących zachowanie pracowników w miejscu pracy. Tak stanowi kodeks pracy. Ciągła obserwacja w miejscu pracy jest czynnikiem stresującym i może negatywnie odbijać się na zdrowiu. Takie zachowanie byłoby niezgodne z generalną zasadą, zgodnie z którą pracodawca ma obowiązek dbać o Pana zdrowie i nie podejmować żadnych działań naruszających Pana dobra osobiste. Proszę zwrócić uwagę szefowi, że urządzenia monitorujące i kontrolujące mogą być montowane jedynie w bardzo ograniczonym wymiarze. Wówczas gdy wymaga tego bezpieczeństwo pracowników lub optymalizacja procesów produkcyjnych. Każde inne użycie jest niezgodne z prawem! Pana pracodawca powinien ponadto wiedzieć, że wypowiedzanie umów o pracę w tym kontekście jest nadużyciem.

Work, 18.8.2017

Natychmiastowe wypowiedzenie: kto płaci dniówki?

Po wielu latach w zakładzie pracy, z powodu pewnych różnic, szef mój zwolnił mnie ze skutkiem natychmiastowym. Niezwłocznie zgłosiłem się do Regionalnego Pośrednictwa Pracy (niem. RAV) i przy pomocy adwokata zaskarżyłem wypowiedzenie. Podczas pierwszej rozprawy pojednawczej był również obecny przedstawiciel kasy bezrobocia. Zażądał on od mojego pracodawcy pokrycia kosztów dniówek, które będą mi wypłacane w trakcie przysługującego mi trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Czy mógłby mi Pan wyjaśnić ten mechanizm?

MICHAEL SCHWEITZER: Sprawa wygląda następująco: nie ma jasności czy Pana wypowiedzenie było uzasadnione czy nie. Artykuł 29 ustawy o ubezpieczeniu od bezrobocia przewiduje, że w takiej sytuacji kasa bezrobocia wypłaca dniówki w okresie wypowiedzenia i następnie występuje do pracodawcy o refundację. Dzieje się tak automatycznie i nie wymagana jest Pana zgoda. Celem tego artykułu jest zapewnienie wypłat osobie, która nagle stała się bezrobotna. Postępowanie w ramach prawa pracy może, w zależności od okoliczności, trwać bardzo długo. W pierwszym kroku poszukuje się ugody. Jeżeli to się nie uda to sprawa trafia do sądu i może potrwać nawet rok lub wręcz jeszcze dłużej.

Work, 29.06.2017

Czym jest Unia?

Unia jest największym szwajcarskim związkiem zawodowym zrzeszającym około dwieście tysięcy członków i członkiń pracujących w sektorze prywatnym. Dzięki około dwustu układom zbiorowym pracy zawartym z różnymi pracodawcami reprezentujemy interesy przeszło półtora miliona osób zatrudnionych w Szwajcarii.

W Unii pracuje wielu polskich pracowników, m.in.: Adam Rogalewski w Bernie odpowiedzialny za całą Szwajcarię, Artura Bienko w Genewie oraz Barbara Blicharz w kasie dla bezrobotnych w Genewie, a także Mateusza Paulo w Zurichu.

Dlaczego warto wstąpić do Unii?

- Osoby, które pracują tam gdzie istnieje związek zawodowy zarabiają więcej. Układy zbiorowe pracy gwarantują lepsze warunki zatrudnienia.
- Członkowie Unii otrzymują dofinansowanie do kursów zawodowych i językowych.
- Członkowie Unii są wreszcie lepiej poinformowani. Prawo pracy zmienia się szybko, również jeśli chodzi o coroczne podwyżki, dlatego nasi członkowie i członkinie wiedzą ile powinni zarabiać.

Jak wstąpić do Unii?

- Można to zrobić przez Internet odwiedzając poniższą stronę:
- www.unia.ch/de/jetzt-mitglied-werden
- lub kontaktując się bezpośrednio z Adamem Rogalewskim (telefon poniżej).

Koszt członkostwa wynosi od 12.70 do 50.80 CHF w zależności od wysokości wynagrodzenia.

Więcej informacji po polsku znajduje się na polskiej stronie internetowej Unii:
www.unia.ch/de/arbeitswelt/von-a-z/migrantinnen/polnische-infos

Kontakt do przedstawiciela odpowiedzialnego za polskich pracowników w Unii

Adam Rogalewski

komórka: 0041 79 535 74 10

email: adam.rogalewski@unia.ch

Die Gewerkschaft.
Le Syndicat.
Il Sindacato.

Impressum

Beilage zu den Gewerkschaftszeitungen work, area, Événement syndical | Herausgeber Verlagsgesellschaft work AG, Zürich, Chefredaktion: Marie-José Kuhn; Événement syndical SA, Lausanne, Chefredaktion: Sylviane Herranz; Edizioni Sociali SA, Lugano, Chefredaktion: Claudio Carrer | Redaktionskommission A. García, D. Filipovic, E. Sariaslan, M. Martin, M. Mendes, O. Osman, A. Rogalewski | Sprachverantwortlich Adam Rogalewski | Adresse Unia Redaktion «Horizonte», Weltpoststrasse 20, 3000 Bern 15, www.unia.ch

Tłumaczenie polskie: Marek Wieruszewski